No. 3068 Woensdag 5 Juli 1939 56ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt elke Woensdag en Zaterdag
Abonnementsprijs voor het gebiedsdeel
fl. 2.— per kwartaal bij vooruitbetaling.

Redactie: St. Elisabeth's Gasthuis Tel. 292
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550
Uitgever: W. J. A. Donders.
Drukkerij van het Vicariaat.

Voor het Buitenland fl. 10.— per jaar
Afzonderlijke nummers fl. 0,10

Marnix van St. Aldegonde

EEN NATIONALE FIGUUR?

We hebben eind vorige week in de Beurs kunnen lezen, dat zich in Nederland een comité heeft gevormd om Marnix van St. Aldegonde te gaan vieren als nationale figuur. Of de Beurs zo laat is met de publicatie van deze oproep van het comité, of wel dat het comité zo laat eerst deze oproep aan de Beurs gestuurd heeft, is ons niet bekend.
Wel weten we, dat deze oproep reeds in Februari in de Nederlandse bladen heeft gestaan en dat naar aanleiding daarvan in de Nederlandse pers 'n polemiek ontstaan is ,waaruit wel heel duidelijk gebleken is, dat de katholieken Marnix niet beschouwen als een nationaal, maar als een religieus rebel en daarom niet bereid zijn aan deze viering mee te doen.

Trouwens moet het zeker zijn opgevallen, dat onder alle in de Beurs genoemde personen, van comité en erecomité, zich geen enkele katholiek bevindt, ofschoon ze wel gevraagd zijn en waaruit blijkt, — wel enigermate verbluffend — dat men een ogenblik gedacht heeft, dat ook de katholieken mede zouden kunnen doen.

Tegenover deze welmenende gedachte van onze verdraagzaamheid stellig gevleid, moest echter noodzakelijk en onvermijdelijk in gemotiveerd afwijzende zin worden post gevat.

Deze houding van de katholieken moet zeker aan de Beursredactie bekend zijn geweest, al was het alleen maar uit de reactie daarop in de niet-katholieke pers, waarvan genoemde redactie toch wel nota zal nemen.

We waren van plan deze Nederlandse Marnix-kwestie voor onze Curaçaose lezers te laten rusten, ook nog nadat vorige week „La Union" zijn afkeuring te kennen gegeven had over de houding van het Algemeen Nederlands Verbond.

Maar nu in de Beurs de oproep is gepubliceerd van het comité, waarvan zelfs H.M. de Koningin beschermvrouwe is en Minister Colijn en andere niet-katholieke Ministers leden, zien we ons wel genoodzaakt, mededeling te doen van de afwijzende motieven, waarom de Nederlandse katholieken aan een Marnix-viering niet zullen deel nemen.

We hebben daartoe onze keuze gedaan uit de meest welwillende bestrijding, welke we daarover hebben gelezen, n.l. een redactioneel artikel van de Maasbode van 17 Februari.

Wanneer het gaat over het vieren van mannen uit het verleden als nationale figuur, dan mogen wij, naar wij menen, wel het volgende vaststellen:

1o. Dat het onherroepelijk moet vaststaan, dat wij in werkelijkheid met een nationale figuur in de volle en ware zin des woords te doen hebben.

2o. Dat wij bij het bepalen hiervan rekening dienen te houden met het nu eenmaal vaststaand feit, dat onze vrijheidsoorlog, waarbij, ook volgens het oordeel van Groen van Prinsterer, het religieuze aanvankelijk iets „bijkomstigs" was, geleidelijk juist door het godsdienstig element is vertroebeld.

3o. Dat het resultaat van die vrijheidskrijg meteen betekende een terugdringen in de positie van minderwaardige burgers juist hen, die hier de „oudste brieven" hadden.

4o. Dat dit terugdringen enkel en alleen was gebaseerd op religieuze motieven: de katholieken werden juist omdat zij katholiek waren van hun burgerrechten beroofd en in de vrije uitoefening van hun godsdienst op de hardste wijze belemmerd, ja zelfs, in een enkel opzicht in hun gewetensvrijheid geraakt. (Men denke b.v. aan gedwongen huwelijksvoltrekking in bepaalde provinciën voor den predikant).

Welnu, wanneer dit alles vaststaat, dan kan de practische conclusie speciaal voor ons vaderland niet anders zijn, dan dat de grootste voorzichtigheid en tact is geboden, wanneer het geldt een figuur, die op zo ongemeen scherpe wijze, juist in en tijdens die vrijheidsoorlog, tegen zijn katholieke landgenoten heeft stelling genomen, tot een nationale te verheffen en aldus te vieren. Een figuur, waarvan 1/3 onzer landgenoten de bitterste herinneringen heeft, dringe men hun niet als „nationale" op.

Een boek als Marnix' „Byencorf" lag en ligt zelfs niet-katholieken zwaar op de maag. Men hore slechts de liberaal Busken Huet in zijn „Land van Rembrandt" deel 2, blz. 7 w. over „de veelzins smakeloze en onhebbelijke Bijekorf".

„De Nederlandse gereformeerden van de oude tijd moeten zenuwen van ijzer en staal gehad hebben, dat deze parodie van het pausdom, in zes boeken en negen en veertig kapittelen met twaalf kapittelen uitlegging als toegift door hen is kunnen verdragen worden. Men zoeke in de Bijenkorf geen vlugge geestigheden als in Erasmus' Lof der Zotheid. De scherts van Marnix is de scherts van een haai. Zij laat twee rijen scherp gepunte tanden zien, en doet u geen ogenblik vergeten, dat haar binnenste een kelder is waar de haat op fust ligt. Fijne vormen zijn haar vreemd......

De dweepzucht gaat onvermijdelijk met zekere mate van domheid of verblinding zamen. Zij verbeeldt zich slechts Rome te bestrijden, geeft onderwijl voor een reeks van geslachten Jan Rap en zijn Maat, die zij aan een onwaardig vokabulair helpt, een wapen tegen het edele in handen. Gedurende al die tijd die wij behoeven om vijfhonderd bladzijden theologische schimp ten einde te brengen, ligt zij, die Marnix met hebreeuwse spot Onze lieve Moeder de Heilige Kerk noemt, en die ook werkelijk in de voortijd de voedster van zijn volk geweest is, bij hem op de pijnbank. Zij is hem een heks... Deze nieuwe orthodoxie verweet de oudere zwart te zien, maar kon het verwijt niet ontgaan zelf de donkerverwige zwaluw te gelijken die, gastvrijheid met ondank lonend, de goten verontreinigt van het huis onder welks kroonlijst zij een toevluchtsoord gevonden heeft en hare jongen een nest. Een zoon die de godsvrucht zijner ouders bevuilt geldt in de 19e eeuw voor een man zonder opvoeding en zonder hart".

Nu willen wij er aanstonds de aandacht op vestigen, dat Marnix niet zo'n vreselijke antipaap is geweest als zijn „Byencorf" doet vermoeden. Hij deelt het lot van menig ander historisch persoon, die vooral naar één feit geoordeeld en veroordeeld wordt. Hij schreef de „Byencorf" in 1568—'69 op het slot Lützburg bij Norden in Oostfriesland, toen hij buiten de invloed stond van den prins van Oranje. Wij hebben altijd de indruk gehad, dat deze zo onzelfstandige man dit boek in de schaduw van den prins nooit zou hebben geschreven. Hij is later dan ook voor godsdienstvrijheid. Maar, geheel anders dan de prins, bij is dit niet zo zeer uit overtuiging dan uit politieke noodzaak. En wanneer die politieke noodzaak verandert, wijzigt zich ook weer zijn practische houding in deze en daarom mag hij ook weer niet — ander uiterste — als een voorbeeld van tolerantie worden voorgesteld. Marnix hoort bij de „preciesen", de prins bij de „rekkelijken". Hij is een „vurig Calvinist" (Blok), hetgeen de prins in het geheel niet was. „Onvoorwaardelijk koos hij partij tegen het Rooms-katholicisme... in den Paus zag hij den belichaamden anti-christ". aldus de Calvinist dr. J. de Pater, die ook in „ontevredenheid over Oranje's weinig omlijnde houding in het godsdienstige" een der motieven ziet van de tijdelijke scheiding tussen beiden („Neerlandia", October 1937). „Oranje bezag de zaak van de opstand meer van de politieke kant, voor Marnix was zij een geloofskwestie" (T. van der Kooy in de „Standaard" van 5 Februari 1938). Men voelt het: dit raakt — en wel zeer pijnlijk! — direct de positie van Marnix als nationale figuur.

Wil men Marnix' mentaliteit zien zo scherp mogelijk tegenover die van den prins? Zelfs tegen de zin van de Lutheranen drijft Marnix in Breda de beeldenstorm door, doch Oranje liet daartegen terstond maatregelen nemen. En niet alleen feitelijk, wellicht in de drift van een ogenblik, vergreep Marnix zich aan de beelden, neen, ook theoretisch verdedigde hij de beeldenstorm in „Van de beelden afgheworpen in de Nederlanden in Augusto 1566", waarin hij de beeldenstorm niets minder of meer noemt dan „een week Gods". Dr. de Pater zegt: „Marnix lijkt hier zelfs plus Calviniste que Calvin". Maar ook hier is deze immer weifelende man, doch natuurlijk ook weer aarzelend en schoorvoetend, aan het terugtrekken gegaan. Men hoort de gerechte twijfel in de vragen van den protestant De Pater: „Was de Calvinistische edelman niet veel meer strijder voor zijn godsdienst dan vrijheidsheld, was hij niet partijman in de eerste plaats, wiens scherpe pen andersdenkenden griefde en kwetste en prikkelde tot felle haat?"

En moeten wij dezen „partijman" als nationale figuur gaan huldigen?

Misschien ware er nog iets voor te zeggen, als zijn postuur van een dergelijke grootte, zijn werkelijk-nationale verdiensten van een zodanige omvang waren, dat de partijman er als het ware in verdwijnt.

Niets van dit alles!

Wij wezen er reeds een paar maal op, dat we hier in het geheel niet te doen hebben met een sterke persoonlijkheid. De Pater stelt dit punt met evenveel woorden aan de orde: „Was Marnix tenslotte een sterke persoonlijkheid?" En het antwoord? „Twee momenten uit zijn leven zijn daar, om ons van het tegendeel te overtuigen: zijn defaitistische houding tijdens zijn gevangenschap en zijn gedrag als burburgemeester van Antwerpen".

Deze houding en dit gedrag waren van die aard, dat beide aanleiding gaven tot de beschuldiging van verraad. Wij verwerpen deze beschuldiging op beide punten zo beslist mogelijk op het voetspoor van een katholiek hoogleraar, den Leuvense professor Van der Essen, die in zijn pracht-biografie van Alexander Farnese wellicht het meest recht heeft gedaan aan Marnix' verdiensten. Maar zwak, zeer zwak, blijft zijn houding onder beide omstandigheden. In gevangenschap geraakt ried hij den Prins ernstig aan, de strijd op te geven en desnoods met zijn geloofsgenoten het land te verlaten. Maar deze zwakheid vond niet alleen haar oorzaak „in de zwaar te dragen gevangenschap", zoals Blok zegt, maar ook later, toen hij weer op vrije voeten was, bleek hij „nog steeds wankelmoedig" (Blok) en de prins moest „den aarzelenden Marnix" bij een volgende gelegenheid alweer „aandrijven" om een ietwat-evaarlijke opdracht aan te nemen. Ware de prins een natuur geweest als Marnix, dan ware de opstand onfeilbaar zeker mislukt, maar Oranje vond de kracht om aan de weifelingen van zijn raadsman te weerstaan. „Gelukkig stuitte zijn defaitisme ditmaal op Oranje's onverzettelijkheid" (Van der Kooy).

Ook bij het beleg van Antwerpen door Parma „had een burgemeester met meer autoriteit aan het hoofd moeten staan dan de weifelende Marnix, wiens persoonlijk overwicht ontbrak". Deze was „allerminst de man om een verloren zaak te redden" en „liet weldra het hoofd hangen". En na zijn terugkeer in Zeeland „ried hij zo driftig tot vrede, dat hem de Nederlanden werden verboden. Toen hij aan het bevel niet voldeed, werd hij zelfs in gijzeling gezet... zijn rol als actief staatsman was uitgespeeld. Een voortreffelijk medewerker, maar als leider onbekwaam!"

Dat is het slotoordeel van dr. De Pater („Geschiedenis van Nederland". III. 223—27), die zijn opstel in Neerlandia aldus besloot: „Ons past tegenover dezen groten Calvinist (spatiëring van ons) thans in de eerste plaats dankbare eerbied."

En dezen defaitist", dezen zwakken mens, maar heftigen partijman, die in zijn hart en theocratisch-Calvinistische partijstaat bleef voorstaan, zou men nu willen gaan eren als een „nationale figuur"!

Wij erkennen volgaarne. Marnix' grote verdiensten als raadsman van den prins, als zijn onderhandelaar in Frankrijk, Duitsland, Engeland en de Staten-Generaal, als 's prinsen penvoerder, als litterator (psalm-vertaling), als vormer — met Coornhert — van het modern Nederlands proza, maar deze „medewerker" geen „leider" — kan men beter typeren, dat hij een figuur is van het tweede plan? — is niet van het hout, waaruit men nationale figuren snijdt. Wil men dat forceren, dan komt men werkelijk-nationale figuren: een Oranje, een De Ruyter, een Rembrandt, een Vondel, een Huig de Groot — men voelt en tast het verschil! — te na, en men brengt in onze nationale viering, om het maar eens familiair uit te drukken, hopeloos „de klad".

ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT

In deze tijd van belangrijke internationale politiek is in Nederland een kabinetscrisis uitgebroken: een verwijderd gevolg zeker van de internationale politiek.

Want deze laatste is oorzaak, dat momenteel Nederland een defensieapparaat heeft te bekostigen, wat millioenen verslindt, waardoor de werken der vrede op de achtergrond komen en zelfs geheel verdwijnen.

Aan onderwijs is reeds geweldig bezuinigd: aan sociale voorzieningen wordt niets meer gedaan, en de gesel der werkeloosheid blijft Nederland teisteren meer als in enig land van Europa.

Om dit laatste euvel is in de laatste jaren al heel wat kritiek uitgestort over het systeem Colijn. Maar Colijn, de sterke man, bleef koud voor deze kritiek en wanneer er economische moeilijkheden ontstonden, dan kon de Minister — zoals indertijd Steenberghe — heengaan, maar Colijn bleef, en bleef formateur, zelfs tegen alle politieke usances in. Want het is wel zeker, dat de katholieken momeneel deze crisis hebben uitgelokt en parlementair hadden dus zij ook weer verantwoordelijk kunnen worden gesteld om de zaak dan maar op te knappen.

Maar Colijn schijnt de onmisbare man te zijn. En toch zijn de katholieken in de laatste jaren diametraal komen te staan tegenover de sociale en economische politiek van Colijn en de Antirevolutionnairen, wier economisch en socaial streven nog schoeit in het reinste liberalisme.

Of Colijn daarom slagen zal met de nieuwe kabinetsformatie? Wanneer de sociale en economische paragraaf en speciaal de werkeloosheid niet ter tafel komt, dan wel; maar dan steunt het kabinet op een veel te enge basis.

Dat de katholieken niet meer meegaan, is buiten twijfel. Ze zullen langzamerhand wel hun buik vol hebben van Colijn als formateur: en in het bijzonder de laatste 2 jaren zijn wel heel onvruchtbaar geweest, daar een innerlijk verdeeld kabinet ons land bestuurde.

Met grote belangstelling wachten we de gebeurtenissen af.

In de buitenlandse politiek ligt de grote, we zouden haast zeggen, enige spanning in Danzig.

Het is daar nog rustig, niettegenstaande de provocerende houding van Nazi Duitsland, waartegen de houding van Polen wel hemelhoog afsteekt, zoals Chamberlain dezer dagen opmerkte.

Het toevoeren van Rijksduitsers naar Danzig, alsmede van ammunitie en kanonnen; het organiseren van vrijkorpsen: het zenden van de kruiser Koeningsberg naar Danzig op 27 Augustus: een bezoek van Hitler op 23 Juli per kruiser, aanvankelijk tegengesproken.

En daartegenover behouden de Polen hun kalmte. Wel heeft Chamberlain Zondag nog eens de waarschuwing herhaald van Lord Halifax, waarover Duitsland zo gebelgd was: wel zijn Frankrijk, Engeland en Polen voortdurend in contact, ofschoon men nog geen onmiddellijke putsch van Duitsland verwacht: wel zijn Frankrijk en Engeland hun laatste poging aan het doen, om Rusland in het anti-agressie pact op te nemen. Van Polen echter lezen we niets anders, als dat de Regering de eis gesteld heeft aan de burgers om voor 1 September klaar te zijn met hun luchtbescherming.

En dan staat Polen's leger klaar, al maanden.

Van Poolse hand verscheen onlangs in een der voornaamste Franse bladen een studie over het Poolse leger. De conclusie van het artikel was, dat de Fransen zich niet bezorgd hoeven te maken over de grootte van het aantal hunner, dat eventueel uitgenodigd zal worden in het graf te verzinken ten einde Danzig als vrijstaat te handhaven. Immers het Poolse leger is keurig in orde. Het is zó goed in orde, zo stond er in de opwekkende studie te lezen, dat het desgewenst de Duitsers ook wel helemaal alleen kan verslaan.

Deze overmacht van het Poolse over het Duitse leger werd uit twee oorzaken verklaard. Ten eerste uit die van de inherente uitstekendheid en ten tweede uit het feit, dat de Duitse weermacht nog niet klaar is. De jonge Duitsers zijn nog in onvoldoende tale gedrild en wijders heerst er groot gebrek aan officieren.

Over dit laatste tekort heeft men al meer horen reppen en nu Rusland in de kring der grote democratieën van het Westen dreigt opgenomen te worden is het oirbaar eens na te gaan in hoeverre misschien ook de Russische stoomwals aan tekorten in de bevelvoering souffreert.

De omstandigheden maken het glad onmogelijk zich ten deze preciese zekerheid te schaffen. In gebreke daarvan heeft men zich veelal met schattingen tevreden gesteld en zo is er ene, van Franse komaf, waarin het aantal der officieren, die door de verschillende zuiveringsprocessen uit de rangen van de Russische heirmacht verdween, op 30.000 gesteld wordt. Benadert dat cijfer de waarheid, dan is de gevolgtrekking gewettigd, dat de nieuwe bondgenoot, militair gezien, zich wel tamelijk gehandicapt moet voelen.

Om de aangelegenheid meer accuraat uiteen te vezelen staan echter de opgaven van de antikomintern ter beschikking en wijders nog de studies van generaal Heroys. Generaal Heroys voerde bevel over de Russische legers, die destijds in Roemenië opereerden en is daar meteen maar gebleven. Hij leeft tegenwoordig in Boekarest en houdt zich onledig met het opschrijven van de namen zijner voormalige wapenmakers, die bij de verschillende zuiveringsprocessen te gronde gingen.

Aan het hoofd van deze heren staan de drie maarschalken van de vijf, die Rusland er heeft, en over wie eenieder geïnformeerd is. Volgens generaal Heroys zijn voorts nog gefusileerd, ontslagen of verbannen de volgende opperofficieren: 13 van de 19 legerbevelhebbers; 15 van de 85 legerkorpsaanvoerders; 110 van de 195 devisiegeneraals; en 202 van de 406 brigadegeneraals.

Verdwenen zijn eveneens de viceminister van oorlog, de vice-chef van civiele dwarskijkerij, 3 leden van de opperste oorlogsraad, 22 „gedeputeerden te velde".

Zeer voelbaar moet de opruiming zijn, welke onder de specialisten gehouden werd. Zo verdwenen uit de rangen Alknis, bevelhebber van de luchtmacht en Ciprin, zijn substituut; Bokis van de tanks. Pomeranzeff van de vliegerschool; Borinsko van de pantserauto's; Petrof van de artillerie; Cerenkevic van de cavalerieschool; Nesteroff, civiel-commissaris van dezelfde instelling.

Gedood werd de militaire attaché te Parijs Semjonoff, terwijl men in het onzekere verkeert over het lot van zijn collega's, Gorjeff, militair attaché te Valencia, Barabanoff, idem te Warschau; Sivkoff, idem te Londen Antipoff, vlootattaché te Londen, Ciorny, vliegattaché terzelfder stede en Ivanoff attaché te Helsingfors. Teruggeroepen en voor een rechtbank gebracht werden alsook nog de militaire attaché van Nanking, Tokio, Teheran, Kaboel, Rome, Athene en Ankara. Zodat men wel kan zeggen, dat de voeling van de Russische weermacht met de legers van de nieuwe vrienden en de oude vijanden ietwat losjes is geworden.

Uitgerooid of althans gedecimeerd werd de hele semi-militaire organisatie, die zich met de bescherming van de burgerbevolking bij vliegovervallen belast zag.

Van de acht generaals, die opdracht hadden maarschalk Tukhacevesky schuldig te bevinden en ter dood te veroordelen, zijn er bereids zes van het toneel verdwenen en eveneens moesten 72 van de 80 leden der hogere militaire rechtbanken hun plaatsen aan anderen afstaan.

Op de vloot is, na het verwijnen van admiraal Smirnoff, geen enkele van de oudere beroepsofficieren overgebleven. Van de 31 admiraals verdwenen er 20; van de 126 hoofdofficieren 75; van de subalterne officieren ongeveer de helft. Bij gebrek aan liefhebbers moest de zeemacht onder commando gesteld worden van Michel Frinowski, voormalig oppercommissaris van politie.

Onder de zeeofficieren hadden zich twee groepen gevormd, die met elkaar academische polemieken hielden over de vraag, in welke richting de vloot haar kracht moest zoeken, in die van de bouw van onderzeeërs en lichte strijdmachten, dan wel in die van zwaar materiaal. Het meningsverschil werd door de politie tot oplossing gebracht. De mannen van de onderzeeërs kregen de beschuldiging naar huis gestuurd, dat zij de volksvloot van artillerie wilden ontbloten en dat was natuurlijk hoogverraad en daarop stond natuurlijk weer de dood. Men begon met admiraal Ludry, commandant van de onderzeeschool te fusileren en de overigen volgden in snel tempo.

Naar wat men in de Russische weermacht ook kwijt raakt, het instituut der politieke, leger en vloot-commissarissen blijft. Dat was bij de kampioenen van de democratie in Spanje eveneens het geval, maar veel pleizier heeft men daar te lande van die instelling toch niet beleefd.

UIT DE INTERNATIONALE PERS.

KONINGIN VAN GUADELOUPE.

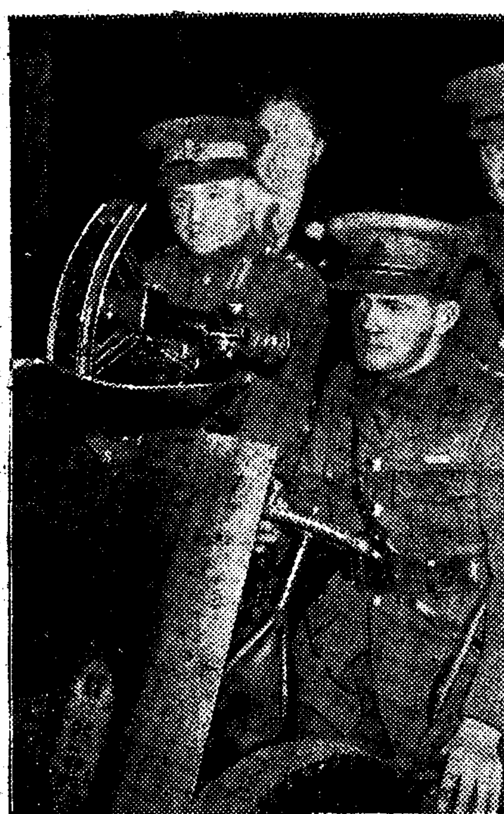
Men weet hoe Christoffel Columbus een groot vereerder van Maria was. Het vertrek van de expeditie werd gesteld op het feest van Maria ter Sneeuw, een der boten was aan de Heilige Maagd toegewijd en iedere avond kwamen de drie boten zo mogelijk bijeen, opdat de bemanning gezamelijk het Salve kon zingen. Men was dan ook zeer blij, dat juist op het feest van de H. Maagd van Zaragossa de man uit het kraaiennest „Land in zicht" riep.

Columbus heeft zijn dankbaarheid herhaaldelijk betoond door verschillende eilanden en golven aan Haar toe te wijden. Zo b.v. het eiland Guadeloupe, het is toegewijd aan de H. Maagd van Guadeloupe, een plaats ten Z.W. van Madrid, waar een beeld van de H. Maagd wordt vereerd, dat verstopt zou geweest zijn door de Moren en in 1340 weer werd teruggevonden.

Vereert men nu heden op het eiland Guadeloupe nog de H. Maagd van Guadeloupe? Zeer zeker. Mgr. Genoud, de tegenwoordiger bisschop van dat eiland heeft in het jaar 1917 bij de herdenking van de ontdekking afgekondigd dat in alle parochie-kerken van zijn bisdom 'n afbeelding moest komen van de H. Maagd van Guadeloupe, terwijl die H. Maagd plechtig tot patroon van het eiland uitgeroepen, nu als „koningin van Guadeloupe" moest vereerd worden. De titel van „Koningin van Guadeloupe" ziet men Haar nu ook telkens gegeven. Men ziet hier soms de naam Guadeloupe ook als meisjesnaam.

De liefde tot de Moedermaagd ziet men bij ieder goed Katholiek volk, dat wel weet, dat men geen enkele zoon te kort doet, zo men zijn Moeder eert. In de landen rondom ons is er 'n grote Maria-devotie, en gelijk wij voor Nederland 't werk van Pater Kronenburg „Maria's Heerlijkheden in Nederland" kennen, zo kent men voor Venezuela b.v. „Venezuela Mariana", wat een geschiedkundig overzicht geeft van de talrijke en dikwijls zeer mooie Maria devoties, bij onze buren.

De „Koningin van Guadeloupe" zegene het werk der priesters op dat eiland.

De Britse autokoning en philantropist, Lord Nuffield in zijn uniform van erecolonel bij de 52ste luchtverdedigingsbrigade te Londen.

DE „KONINKLIJKE" IN COLUMBIA.

Voorbereidende werkzaamheden in volle gang.

Men schrijft aan de Tijd:

Sinds enige jaren heeft de „Koninklijke" zich in Columbia geïnteresseerd en het is over de werkzaamheden van deze Nederlandse maatschappij, dat wij het een en ander willen mededelen.

De natuur heeft Columbia rijk bedacht, doch heeft tegelijkertijd voor enige schier onoverkomelijke moeilijkheden bezorgd.

Een der grootste is het transportvraagstuk.

De drie formidabele bergketens van de Andes vormen even zovele grote hindernissen voor de ontginning van de daar achter gelegen enorme vlakte, de „Llanos", welke zeer schaars bevolkt is. Dit laatste geldt trouwens voor het gehele land. Columbia is ongeveer 35 maal zo groot als Nederland en heeft slechts pl.m. 9.000.000 inwoners. Meer dan de helft van het land is practisch onbewoond.

Ware het niet, dat een beperkt aantal dalen en rivieren de Andes-keten doorsneden en verbindingen van het achterland met de kusten van de Stille en Atlantische Oceanen mogelijk maken, dan zou Columbia niet zijn wat het is.

Het belangrijkste dal is dat van de Magdalena, de grootste rivier in Columbia.

Langs deze rivier ligt ook het voornaamste olieveld, het Infantas-veld. En hier is ook de exploratie van nieuwe terreinen het meest intensief.

In 1936 zag de toenmalige Columbiaanse Regering in, dat de Petroleumwet van 1931 niet die zekerheid en aantrekkelijkheid bood, welke nodig was om de buitenlandse maatschappijen er toe te brengen grote kapitalen in het land te investeren. Er moet een grote dosis vertrouwen bestaan om de enorme risico te durven aanvaarden, verbonden aan een petroleum-exploratie op grote schaal.

De Petroleumwet van 1936, welke die van 1931 aanvulde en verbeterde, schonk aan de grote maatschappijen dat vertrouwen en zij toonden zich bereid de onderneming te wagen.

De Koninklijke Shell Groep interesseerde zich in Columbia door middel van haar dochtermaatschappij, de Cia Shell de Colombia, welke thans 2 concessies, elk van pl.m. 50.000 H.A., in de z.g. middenvallei langs de Magdalena-rivier bezit, benevens een concessie van pl.m. 100.000 H.A. in de „Llanos". Bovendien heeft de maatschappij nog mijnrechten op uitgestrekte particuliere terreinen in de z.g. boven-Magdalena-vallei.

Belangrijk voorbereidend geologisch werk is reeds verricht of nog in volle gang.

Geologen van naam hebben oerwoud, moerassen, woest bergland en eenzame hoogvlakten doorkruist, gele koorts, malaria en velerlei andere gevaren en ongemakken getrotseerd op zoek naar aanwijzingen van structuren, welke mogelijkerwijs olie zouden kunnen bevatten.

Waar het menselijk oog geen aanduidingen van geologische structuur ontdekken kan of waar het gewenst is de arbeid te bespoedigen, wordt de hulp van de moderne techniek ingeroepen. Dan begint men b.v. met luchtkaarteringen uit te voeren.

Ook de Koninklijke heeft zich de medewerking van vliegmachine en fototoestel verzekerd en binnenkort zal men een oppervlakte van ruim 9 millioen H.A. in kaart hebben gebracht. Een gebied, dat bijna 3 maal zo groot is als Nederland.

Waar oppervlakte-onderzoek geen resultaat geeft, doch de mogelijkheid van ondergrondse structuren aanwezig wordt geacht, wordt met z.g. torsiebalansen of met seismische apparaten gewerkt. Deze methode van onderzoek is zeer kostbaar en vereist een groots opgezette organisatie.

Heeft men ten slotte een of meerdere structuren ontdekt, dan begint het concessiewerk, dat vaak opwindend en altijd tijdrovend en ingewikkeld is. Eerst wanneer dit ten einde is, kan met de exploratie van de gevonden structuren begonnen worden.

Dat betekent allereerst het bouwen van een hoofdkamp op een strategisch punt van waaruit het nodige materiaal verder gezonden kan worden naar de plaats waar ten slotte geboord zal worden en van waaruit de exploratiewerkzaamheden gedirigeerd worden.

Voor verbinding van het hoofdkamp met de plaats waar het boren zal geschieden moeten vaak zeer kostbare wegen aangelegd worden.

Dan ziet men hoe het moderne wegenbouwmateriaal door het dichte oerwoud snijdt. De weg wordt, wanneer hij aangelegd is, publiek eigendom en vormt bovendien een belangrijke factor bij de openlegging en de economische ontwikkeling der streek.

Dat de kosten van aanleg en onderhoud van een dergelijke weg alleen reeds een kapitaal vertegenwoordigen, spreekt vanzelf.

Bij dit alles moet men bedenken, dat het exploratie-boren en uiterst riskante onderneming is.

Toekomstige moeilijkheden.

Indien de Koninklijke Shell olie mocht vinden in lonende hoeveelheden, dan zullen nog tal van moeilijkheden moeten worden overwonnen en enorme kapitalen beschikbaar moeten worden gesteld, alvorens de eerste tankers beladen kunnen worden. Dan moet er een pijpleiding aangelegd worden naar de Atlantische kust, een afstand van ruw geschat 1000 K.M. Dat is ongeveer 2 maal de afstand Amsterdam—Parijs.

Maar daarbij moet die pijpleiding over het Andesgebergte geleid worden, alvorens in het dal van de Magdalenarivier een bedding te vinden. Het tracée gaat dus over ontoegankelijke bergkammen en de olie zal minstens 2000 meter en misschien wel 2600 meter of meer moeten worden opgevoerd.

Dat hier aan de techniek zware eisen gesteld worden is uit het bovenstaande wel duidelijk.

En men zal begrijpen, dat er — altijd nog aannemende dat er inderdaad voldoende olie gevonden wordt — nog heel wat water door de Magdalenarivier zal stromen, alvorens de Koninklijke Shell haar eerste olie-tanker uit Columbia over de oceanen kan zenden.

Intussen is men vol goede moed en er wordt hard gewerkt door Columbianen en door buitenlanders. Dat Nederlandse krachten hierbij een belangrijke rol spelen spreekt vanzelf.

DE TELEFOON.

Maandag is de nieuwe automatische telefoon geopend. En velen zullen denken, dat daarmee een bron van veel ergernissen, — de oude telefoon — is weggenomen.

Maar vergissen deze velen zich niet? Mogen we hen eens even een aantal geestige zinnetjes voorzetten, waarmede Raimund Pretzel de telefoon te lijf gaat?

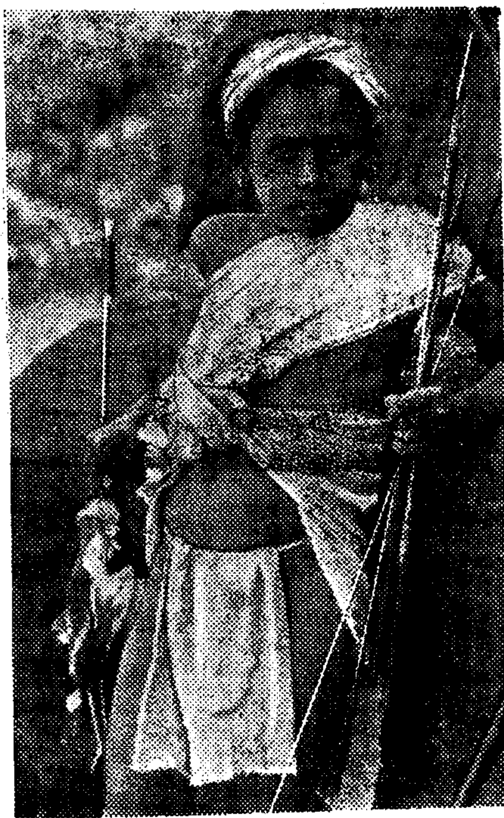
„Saul trok uit om de ezelinnen zijns vaders te zoeken, en hij vond een koninkrijk. Columbus wilde een zeeweg naar Indië ontdekken en ontdekte Amerika. Napoleon wilde 'n dynastie stichten en schiep een mythos. De man, die de telefoon uitvond, wilde een bureau-apparaat uitvinden, en hij riep een demon in huis. Alle machines zijn gemaskeerde demonen. Vandaar hun geheimzinnige macht. Sedert er machines bestaan, zijn er geen heksen meer, geen weerwolven, geen kabouters en geen elven. Er zijn minder spoken. De demonen hebben hun landloperslevel er aan gegeven. Ze hebben zich in de machines huiselijk gevestigd en brengen van daar uit op de oude bekende wijze het leven van de mensen in de war. De demon van de telefoon is overigens niet een der ergste. Hij is een huisgeest, dikwijls vriendelijk soms ook boosaardig. Het valt niet te ontkennen, ook in zijn oog glimt een kleine vonk van het helse vuur. Een demon is en blijft hij. Men moet in de omgang met hem altijd voorzichtig blijven.

Tot zover Raimund Pretzel.

En hij heeft gelijk. Want, zo lezen we in „De Tijd", oorspronkelijk had de telefoon een zeer eerbare, nuchtere levenstaak. Zij zou als het ware kantoorbediende worden. Men vergat echter één ding: de telefoon te vragen, wat zij zelf daarover dacht. Dit nu nam zij hoogst kwalijk. Demonen nemen niets zozeer kwalijk als gebrek aan reverentie. Sedertdien doet de telefoon haar dienst op eigen manier. Zij maakt hele kantoren en redacties dol en maakt tevens, dat nuchtere kooplieden, die tijd voor geld houden en geld als een ernstige aangelegenheid beschouwen, tijd en geld met volle handen offeren op haar altaar. Het uitverkoren gebied van de telefoon is de liefde. Jarenlang is de wereld als bedroefd, omdat er geen romantiek meer is. Duizend oorzaken heeft men ervoor gezocht en gevonden — van de wereldoorlog tot de ondergang van het avondland toe. De ware schuldige is tot dusver nog niet aangewezen en gepakt: het is de telefoon. Hoe begint thans een verloving? Door elkaar zijn telefoonnummer te geven. Dat is het beslissende. Vroeger gaf men elkaar een roos, een haarlok of een haarlok. Zulke souvenirs bevorderen het ontstaan van gevoelvolle gedichten en liederen. Maar daar bovenuit bevorderden ze niets. „Zullen we elkaar weer ontmoeten?" lispelde men en kreeg een zucht ten antwoord. Een tijd van zoete kwellingen volgde. Aan het einde stond een officieel bezoek met hoge hoed. Men ziet, het hele verlovingsleven van vroegere tijden stond in het teken van het niet-bestaan van de telefoon. Heden ten dage draait men de telefoonschijf. Men vraagt lispelend: hoe gaat het? Gaan we vanavond uit? Telefoongesprekken van dit soort zijn zo gemakkelijk: Ze lopen op rolletjes. En dikwijls merken de toekomstige paartjes niet eens, dat een boze demon zich in de leiding heeft genesteld.

Niet alleen op het gebied der liefde heeft de telefoon revolutionnair gewerkt. Ook op het terrein der beleefdheidsvormen heeft zij anarchie gebracht. Het spreekt helemaal niet van zelf, dat men aan de telefoon beleefd is. De menselijke goede gewoonte, elkander te groeten, dreigt verloren te gaan. Het einde van een telefoongesprek is dikwijls iets ondefinieerbaars. Een soort ongeduldig gebrom. Er zijn ook geen regels, hoe men zich moet aandienen. De persoonlijkheid heeft hier vrij spel. Maar weinig mensen noemen graag hun eigen naam in de hoorn. De meesten vinden het correct en voldoende, om met een „hallo" te beginnen, waardoor zij wel een soort van hulde brengen aan de Amerikaanse geest van de telefoon, maar geen aanknopingspunten voor hun indentiteit verschaffen. Pedante heertjes hebben de akelige gewoonte zich met hun nummer te introduceren. Dan krijgt men de akelige gewaarwording ergens in een centrale te zijn en nog een lange weg te moeten afleggen. Heel boosaardige lieden draaien eenvoudig de spies om en schreeuwen op dreigende toon: „Met wie?" Men ziet: overal moeilijkheden voor de niet-ingewijden. De telefoon maakt het niemand gemakkelijk. Zij is de hogeschool van de tegenwoordigheid van geest. Zij is ook de hogeschool der conversatie. Hoe gemakkelijk is de salon-conversatie, hoevele mogelijkheden geeft zij niet, wanneer het aan gespreksstof begint te ontbreken. Men kan glimlachen, men kan roken, men kan zich met zijn gebakje, zijn kopje, zijn glas bezighouden, woorden kan men niet met een gebaar verzachten of terugtrekken. Wanneer je niets meer te binnen wil schieten, kan je de schilderijen bewonderen. De telefoon geeft niets op dit gebied, helemaal niets. Het gesprek staat helemaal op zichzelf. Ieder woord heeft zijn vol gewicht. Iedere pauze kan een afgrond worden. Je moet zonder onderbreking praten. Precies moet je je uitdrukken. Omdat je niet kan glimlachen, moeten je woorden, zo nodig, kunnen glimlachen. Wie een kwartier goede telefoonconversatie klaarspeelt, heeft zijn meesterstuk als vlot causeur volbracht. Het verstaan helaas deze kunst de dames, die uren lang door gesprekken met haar vriendinnen de lijn blokkeren. Deze eindeloze gesprekken zijn oorzaak en aanleiding van vele uitbarstingen van ongeduld. Maar die ongeduldigen zouden er goed aan doen, te bedenken, dat het hier gaat om kunstprestaties van edele doelloosheid, die in ons tijdvak zeldzaam geworden zijn. Met deze gesprekken bewaart de telefoon zo goed als het gaat wat er overgebleven is van de salonconversatie. De telefoon heeft aan het maatschappelijke leven nog een prachtig nieuw soort van belediging gegeven: ophangen. Het ophangen is een telefonische oorvijg. Maar deze heeft veel voor boven een gewone oorvijg.

Kinderogen vinden zonder dat zij zoeken!

Deze Jonge Indiaanse jager heeft geen geweer en kogels nodig; met zijn boog weet hij beter om te gaan.

CURACAO.

GESLAAGD.

In het College Welgelegen slaagden voor het diploma kantoorstenograaf in de Spaanse Taal: de jongedames, Nieves Ocando en Carmen Pacheco;

voor het diploma Kantoorstenograaf in de Engelse taal: Gabriela Garcia en Annie Hese:

voor Machineschrijven: Trina Rodriguez, Olga Sulbarán, Emma Moreillo, Yolanda van Eps en Auro Portillo.

Onze gelukwensen.

VEERTIGUREN-GEBED. H. Familie-Kerk.

Donderdag 6 Juli: 's avonds 7 uur plechtige opening met Veni Creator.
Vrijdag: 5 uur: de eerste H. Mis
7 uur: de plechtige H. Mis
12 uur: aanbidding der leden van het Apostolaat des Gebeds
3 uur: aanbidding der kinderen
7 uur: plechtig Lof.
Zaterdag: evenals Vrijdag.
Zondag: kwart voor 5: H. Mis met Algemene H. Communie der vrouwen
kwart voor 8: kindermis met Algemene H. Communie der kinderen
9 uur: plechtige Hoogmis
12 uur: aanbidding der mannen
3 uur: aanbidding der kinderen
half 7: Pontificaal Lof met Te Deum en Processie.

N.B.: Donderdag, Vrijdag en Zaterdag is er gelegenheid **om te Biechten.**

APOSTOLISCH VICARIAAT CURAÇAO.

Wegens de verbouwing aan het huis van Mgr. Verriet, zal vanaf heden tot nader bericht, Monseigneur voor dringende zaken dagelijks, behalve op Zon- en feestdagen, te spreken zijn in het St. Martinusgesticht, van 9 uur a.m. tot 12 uur.

p.fr . I. de Bruyn,
Secretaris v.h. Apost. Vicariaat.

Met het s.s. „SIMON BOLIVAR", dat d.d. 10 Juli 1939 alhier verwacht wordt, zullen o.a. de volgende passagiers arriveren:

Hr. en Mevr. J. H. J. v.d. Vuurst de Vries, A. van der Looy, Hr. en Mevr. C. M. van Doornen. L. van Eyk, Hr. W. J. Gijsen, J. J. A. Ellis, C. J. F. de Valk, Hr. en Mevr. R. Zwaan, Hr. en Mevr. D. S. Veenstra, Fam. J. J. A. W. van Proosdy, Fam. R. F. Kutsch Lojenga, P. H. van Leeuwen, Frans P. Voors, J. van Geyn, Mevr. van Heulen en kind, Mevr. Therese Fischer, Hr. en Mevr. J. Logman, Mevr. G. Willeboordse, Mevr. M. ten Grooten, huis en zoon, J. H. Borgart, Mej. P. F. Blom, Jan Lens, Hans Sollinger, Mej. J. M. Jorna, Mej. C. J. Veldhuyzen, Fam. W. Hagendijk, Fam. B. de Winter, F. J. de Wekker, A. van Gelderen, H. Teunissen.

EEN OPVATTING!

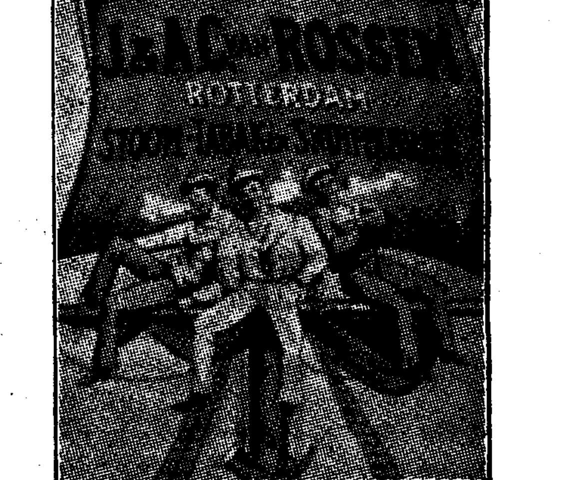
In de Haagse Post van de 3de Juni j.l. lezen wij onder het rubriek „Wandeling door de Wereldpers" overgenomen van de Rijkseenheid het volgende: Curaçao: Pays Conquis.

„Het getuigt o.i. van juist inzicht, als de ambtenaar of de militair in Curaçao zich in de eerste plaats Nederlands ambtenaar of militair gevoelt en dienovereenkomstig handelt.

Kent hij de landstaal, is hij op de hoogte van zeden, gebruiken en eigenaardigheden der bevolking, des te beter, maar meer dan een aanbelevenswaardige factor is dat o.i. niet."

Eén troost blijft ons echter nog over, dat de schrijver de wijsheid van Napoleon I niet zou bezitten, die zeide, dat indien hij in Turkije was, hij aldaar een Moskee zou laten bouwen.

Alpen.

DE AUTOMATISCHE TELEFOON IN GEBRUIK.

Gisterenmorgen werd in het Wilhelminapark in tegenwoordigheid van vele genodigden door Z. Exc. Gouverneur Wouters de automatische telefoon in bedrijf gesteld.

De Directeur van 's Lands Radio- en Telefoondienst Ir. Willemsen gaf hierbij een technische uiteenzetting van het nieuwe systeem. De bezwaren van het oude systeem kwamen voort uit overbelasting en de bezwaren van het klimaat. Deze laatste bezwaren zijn opgeheven, daar de huidige centrale geheel airconditioned is en de eerste bezwaren, doordat thans de 23 automatische registers het werk doen van 46 telefonisten, terwijl er vroeger maar 5 telefonisten waren.

De volledige omschakeling zal nog enige tijd duren. Om technische redenen worden eerst aangesloten de weinig gebruikte telefonen en dan de veel gebruikte.

Wanneer het toestel wordt verbonden, zal de nieuwe telefoongids worden uitgereikt, en tevens door het personeel een demonstratie van de behandeling gegeven worden.

In zijn dank aan verschillende personen; noemde Ir. Willemsen ook de telefoon-juffrouwen.

Deze attentie nam Z. Exc. de Gouverneur over in zijn openingsrede, die zeide, dat het niet hun schuld was als wij het geduld verloren, maar het systeem deugde niet.

Spr. wenste directeur, personeel en het Curaçaose publiek geluk en hoopte dat we van de nieuwe telefoon even veel pleizier mogen hebben, als van de oude verdriet.

DE GOUVERNEUR NAAR BONAIRE.

Gisteren morgen is Z. Excellentie Gouverneur Wouters met familie per H. Ms. Johan Maurits van Nassau naar Bonaire vertrokken.

Na enkele dienstzaken te hebben geregeld, zal de verdere tijd van 10 dagen voor verlof worden doorgebracht.

WELKOM.

Met het S.S. Simon Bolivar worden hier verwacht de Paters A. van der Looy, pastoor op Pietermaai en C. J. F. de Valk, die van hun verlof weer terugkeren.

Met dezelfde gelegenheid arriveert de nieuwe rechter Mr. H. W. J. Gijsen en verder Mr. J. J. A. Ellis, die na zijn studies in Holland op Curaçao terugkeert.

DE MOBILIJKSTE JAREN VAN MUSSOLINI.

Bij den bekenden uitgever Mondadori, aldus N.K. in de Koerier, te Milaan is onlangs een klein werkje verschenen van 113 bladzijden: „De Jongelingsjaren van Mussolini". Het werd uitgegeven met uitdrukkelijk verlof van den Duce en is geschreven door Rino Alessi (thans directeur van het Triester Dagblad „Popolo") en den leraar Sante Bedeschi, vroegere medescholieren van den Duce in het Franciscaner-Internaat te Forlimpopoli. Tussen de tekst zijn 21 brieven ingelast, die Mussolini in de jaren 1901 — '09 aan deze beide vrienden geschreven heeft.

De Jeugdjaren.

Men zou kunnen zeggen, dat de jeugdjaren van Mussolini de tot nu toe meest bekende periode zijn van zijn leven. Want waar vele gebeurtenissen der latere jaren voorlopig nog, uit politieke overwegingen, archief-geheim moeten blijven, werd bijna alles betreffende de Sturm- und-Drang-periode gepubliceerd, daar dit practisch uitsluitend zuiver-menselijke documenten zijn. In het 2-delige werk van Ivon de Begnac: „Leven van Mussolini", zijn die jaren zeer uitvoerig beschreven. En deze nieuwe uitgave is in zekere zin een aanvulling en uitbreiding daarvan. Want terwijl de tekst in hoofdzaak de schooljaren betreft, werpen de brieven vooral licht op een tijd, die tot nu toe in het duister gehuld was: de tijd van de bittere strijd en nood na het verlaten van de normaalschool te Forlimpopoli in 1901 tot de „interventie" in 1915.

Deze periode is zowel materieel als geestelijk de donkerste tijd geweest in het leven van den toekomstigen dictator. Hij was in ieder opzicht een volmaakt individualist, die bewust zijn eigen weg ging. Reeds op school onderscheidde hij zich daardoor van zijn medeleerlingen, die echter allen bijna instinctief zijn autoriteit erkenden en zich daaraan onderwierpen. Bedeschi schrijft zelfs, dat de „atmosfeer" in het internaat geheel van de stemming van Mussolini afhing. Was hij goedgemutst, dan waren allen opgeruimd en vrolijk. Trok hij zich terug, of was hij slechtgestemd of mismoedig, dan leek ook in de school alles donker en treurig. En als individualist haatte hij alle partijen. Tot zijn twintigste jaar is hij noch democraat, noch republikein, noch socialist geweest. En ook later, als redacteur van socialistische bladen, was hij een buitenissig partijlid, die veel meer overhelde naar het nationalisme, dan naar het internationalisme. In één der brieven aan Bedeschi klaagt hij dan ook: „Ik heb het je al 100 maal gezegd: nooit ben ik meester over mijn eigen wil, altijd wordt mijn onafhankelijkheid verkracht, zo niet door individuën, dan door groepen."

Het onderwijs gaf hem, hoewel hij een uitstekende leerling was, in de grond maar weinig voldoening, en weetgierig als hij was, las hij onder de les heimelijk boeken, die ver boven zijn leeftijd uitgingen. Bij al zijn autoriteit en geslotenheid tegenover anderen, toonde hij toch vaak een grote gevoeligheid en zelfs dikwijls een zekere sentimentaliteit. Toen de rector van de school, Valfredo Carducci, broer van den beroemden dichter, eens na een opstel, waarin de jonge Benito zich politiek een beetje te buiten was gegaan, waarschuwend zei: „Mussolini, Mussolini, Je hebt veel geest en je zult nog veel bereiken in je leven; niemand zal het zover brengen als jij, met de gaven, die God je gegeven heeft; maar matig je! Luister naar de woorden van een man, die het goed met je meent: matig je!" toen sloeg de jongen, die zelfse als kind, wanneer hij door zijn vader gekastijd werd, nooit gehuild had, de handen voor het gezicht, en brak in tranen uit.

Ook was hij zeer kunstzinnig. Zo was hij een groot liefhebber van poëzie en schreef zelf gedichten. En hij was bijzonder muzikaal. In één der brieven schrijft hij zelfs, hoe de muziek hem éénmaal gedurende zijn lijdensperiode in Zwitserland niet alleen het hart, maar zelfs de maag gestild had.

Hij had veel zin voor natuur en sport. Reeds vroeg erkende hij, wat een gezond lichaam niet alleen voor het zenuwgestel, maar voor de gehele geestelijke gesteldheid en arbeidskracht betekent. Ofschoon hij onvermoeidbaar las, schreef, beschouwde, overlegde, nadacht en filosofeerde, had hij een diepe verachting voor de lichamelijke onbeholpen filosofen, de bloedarme dichters en bebrilde literaten. „**Mens sana in corpore sano**" was zijn leus en hij hardde en oefende zijn lichaam en staalde zijn spieren met ijzeren regelmaat en energie. Zijn vrienden getuigen, dat niemand hem ooit met een sigaar of cigaret heeft gezien. Wijn dronk hij graag, maar toen hij bemerkte, dat dit genot hem geestelijk verzwakte, nam hij geen druppel meer. En ook op geestelijk gebied oefende hij de grootste zelf-discipline. Hij sprak weinig, maar wat hij zei, was welovergelegd en voorbereid, de zinnen kort, scherp en treffend, geen woord te veel, geen woord te weinig. Reeds op school bleek zijn rhetorisch talent. Daarom werd hij eenmaal uitverkoren, toen Giuseppe Verdi gestorven was, bij het herdenkingsfeest in het stads-theater, de school te vertegenwoordigen met een korte rede. Wie schetst echter de schrik van zijn rector, toen de leerling voor de overvolle zaal, in tegenwoordigheid van alle hoge autoriteiten van het stadje, inplaats van de verwachte lofrede op den musicus Verdi, plotseling een vlammende politieke rede afstak over den senator Verdi (de musicus was n.l. tegelijk senator), en hem als een symbool stelde tegen de politieke verwordenheid van die dagen!

Zijn materiele omstandigheden.

Van zijn materiele omstandigheden na het verlaten van de school geeft de publicatie een troosteloze indruk. Het gelukte hem lange tijd niet, een aanstelling te vinden: „Wij waren 32 honden voor 4 botten", schrijft hij grimmig aan zijn vrienden na een vergeefse sollicitatietocht naar Ancona. En toen hij eindelijk benoemd werd tot onderwijzer aan de dorpsschool te Gualtieri in 't Po-dal, kon hij hiervan nóch materieel leven, nóch gaf 't hem geestelijke voldoening. Uit zijn brieven blijkt, hoe hij zelfs enige malen bij zijn oude vrienden om een lening moest aankloppen.

In 1902 ging hij naar Zwitserland, dat toen het toevluchtsoord was voor alle onrustige politieke geesten, in de hoop, daar een betere bestaansmogelijkheid en toekomst te vinden. Maar hier was de teleurstelling nog groter. Om niet van honger te sterven, moest hij als dagloner-duvels-tojager werken: 11 uur per dag, tegen 32 centisimi per uur. Hij schrijft aan Bedeschi, hoe hij op één dag 121 maal een zware last stenen naar de tweede verdieping van een in aanbouw zijnd huis sleepte en 's nachts niet anders had, dan een strózak op de grond. En toen hij van zijn arbeidgever zijn loon verlangde, wierp die hem dit voor de voeten met de woorden: „Daar is je loon. Maar het is gestolen." Dit is wel de grootste deemoediging geweest in het leven van den toekomstigen heerser en stichter van het jongste Romeinse keizerrijk! Hij beschrijft het dan ook met bittere woorden in zijn brief aan Bedeschi en voegt er aan toe: „Wat ik had willen doen op dat moment? Hem vermoorden. Wat ik deed? Niets. Het recht is altijd aan de zijde van het geld."

Uitgewezen uit Zwitserland kwam hij naar Zuid-Tyrol en werd medewerker aan een socialistisch blad in Trient. Maar wegens zijn irredentistische artikelen werd hij gevangen genomen en daarna uitgewezen. Zo kwam hij weer in Italië terug. Alle kracht en idealen schenen gebroken en hij vatte zelfs het plan op, naar Amerika te gaan. De 11de November 1909 schreef hij aan Bedeschi: „Ik ben het moe, in Forli te blijven, ik ben het moe in Italië te blijven, ik ben het moe in de oude wereld te blijven. Ik wil naar de nieuwe verhuizen. Misschien zal me daar het lot gunstiger zijn, dan hier."

Deze brieven van Mussolini aan zijn vroegere kameraden zijn een treffend document van zijn moeilijke jaren, toen hij in de strijd om het bestaan dreigde onder te gaan. En vooral om die brieven is het boekje een uiterst interessante lectuur — niet alleen voor Italianen.

WERELD IN VOGELVLUCHT.

NEDERLAND.
Overgenomen uit de Beurs & Nieuwsb.

Bij de T.T. races kwam in de internationale nummers de Duitser Meyer eerste, No. 6 was de Nederlander Fyma in de 500 c/M klasse. In de 350 c/M³ kwam de Duitser Wuensche 1, de Nederlander van Gent 6. In de 250 c/D³ klasse kwam de Duitser Kluge 1, de Nederlander van Dinter nummer 7. De races werden onder een stromende regen aangevangen, ten aanschouwe van circa 50.000 mensen. Ondanks de regen en de gladde weg werden hoge snelheidsgemiddelden bereikt.

Op het International Concours Hippique te Amsterdam was ook Prins Bernhard aanwezig. In de landen-hinderniswedstrijd kwam Duitsland 1, Ierland 2, Nederland 3 en België 4.

Op zijn buitenverblijf te Venlo, is overleden in de leeftijd van 70 jaar A. R. Zimmerman, oud burgemeester van Rotterdam.

In de leeftijd van 55 is overleden de cabaretier Louis Davids.

De vredesorganisatie van de landmacht, zoals deze per 1 Juli is gewijzigd, is als volgt: het veldleger bestaat uit vier legerkorpsen, twee divisies en een regiment veld-artillerie, elk legerkorps bestaande uit twee divisies en 1 regiment motor-artillerie, elke divisie heeft 3 regimenten infanterie en 1 veld-artillerie. De standplaatsen van de commandanten zijn den Haag, Arnhem, Breda, Amersfoort, die der commandanten van de divisies: den Haag, Ede, Assen, Arnhem, Venlo, Breda, Harderwijk, Amersfoort. De commandanten van de lichte divisies is gevestigd te den Haag.

Met ingang van 1 Juli is opgericht het wapen der militaire luchtvaart, bestaande uit de staf en drie luchtvaart regimenten. Het wapen der genie is gereorganiseerd tot een brigade van drie regimenten. Verder zijn de kust-artillerie, de motordienst en de lichte troepen met nieuwe formaties uitgebreid. De met de reorganisatie in verband staande kazernebouw, aanleg van magazijnen, oefenterreinen, en vliegvelden is deels voltooid, deel in uitvoering.

WAARSCHUWING

DE LANDSWATERVOORZIENINGSDIENST brengt ter kennis van de vele aangeslotenen, die achterstallig met de betaling zijn, dat de waterleveringen tot en met Mei 1939 vóór of op 10 Juli 1939 betaald moeten worden, daar anders onherroepelijk tot afsluiting wordt overgegaan en bovendien de vordering in handen van de deurwaarder wordt gesteld.

Na afsluiting wegens wanbetaling kunnen de betrokkenen weer aangesloten worden, wanneer de achterstand vermeerderd met de kosten betaald is, doch krijgen de aansluitkosten voor hun rekening.

Gaat daarom in Uw eigen belang na of alle waterrekeningen betaald zijn!

8—3

EMIL LUDWIG EN ZIJN LAATSTE BOEK.

Tot het jaar 1883 luisterde de Duitse schrijver, die sedert alleen Emil Ludwig heet, naar de naam van Emil Ludwig Cohn (Cohen), waaruit dus volgt, dat hij, als nazaat van Hur of Ithamar, zonen Aaron's behoort, tot Israel's hogepriesterlijk geslacht. Cohn of Cohen wil zeggen „Hij, die voor den Heer staat en tot op de dag van heden hebben de Cohenim het recht en de macht om op de Grote Verzoendag de zegen des Heren in de synagogen over de kinderen Israel's af te roepen.

In het jaar 1883 heeft deze Duitse Semiet, die speciaal als letterkundige over grote gaven beschikt, zijn familienaam als een lastige ballast overboord geworpen en zich daarna enkel Emil Ludwig genoemd. In welke kwaliteit hij zich een zekere reputatie verwierf als schrijver van werken aan historische personen gewijd, speciaal bij dezulken, die niet hechten aan traditie en moraal. Zo wijdde hij o.a. boeken aan Napoleon, Bismarck en Wilhelm II.

Na het Duitse stof van zijn voeten te hebben geschud, woont deze moderne Ahasverus in Zwitserland te Ascona aan het Lago Maggiore en eet daar het brood der ballingschap, behoorlijk belegd en in veilige zekerheid. Vandaar uit werpt hij zijn brandstichten tegen Duitsland, dat zo lang zijn vaderland geweest is en waarvan hij de Arische bevolking veracht als weinig anderen.

Zeer sterk komt deze mentaliteit van Emil Ludwig tot uiting in zijn nieuwste werk „De nieuwe heilige alliantie."

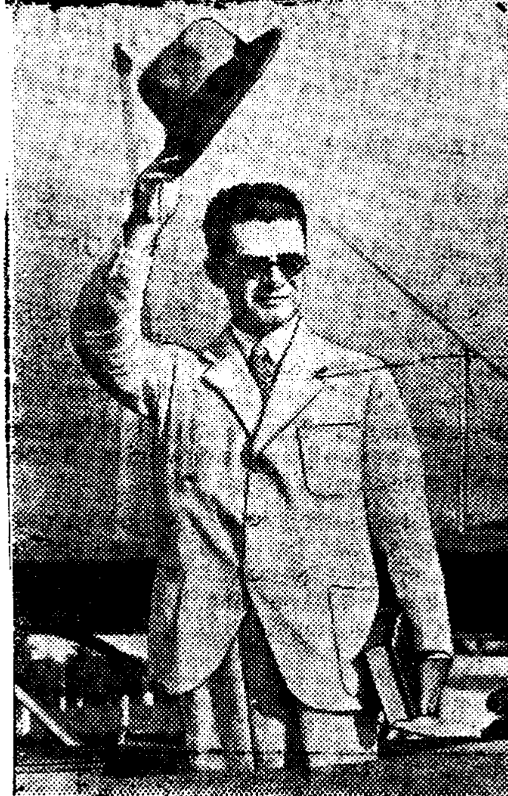
We zijn in genen dele bewonderaars van het huidige Duitse regime. Maar dat is voor ons toch geen reden, om [illegible] door dik en dun bewonderaars te zijn van de kritiek welke verschillende schrijvers, en hier in casu Emil Ludwig, over het huidige Duitsland publiceren.

Het is daarom billijk en redelijk het doopceel van dezen schrijver even te lichten, aan de hand van wat Si Kilat scrijft in de Indische Koerier, alvorens over te gaan tot de bespreking van „De Nieuwe Heilige Alliantie", daar hieruit wel blijkt hoe weinig gedisponeerd deze alleszins begaafde persoonlijkheid is om objectief over Duitsland, Duitsers of wat ook maar met hen samenhangt te oordelen — om maar te zwijgen van de Nazi's en het Nazirégime.

Is Emil Ludwig naar den bloede een zoon Abraham's, naar de geest is hij een zoon der Franse revolutie en wijst hij vol trots Voltaire en Rousseau aan als zijn geestelijke voorvaderen. Nóch in de Bijbel, nóch in de Talmud zocht hij zijne wijsheid bijeen. In plaats van de Wet en de Profeten vereert hij de ontkenning van elke geopenbaarde wet en het beruchte Contrat Social.

Voltaire-Rousseau — Hitler-Mussolini.

De 14de Juli van het jaar 1789, op welke dag het Parijse grauw de Bastille bestormde en de bezetting — een handvol weerloze veteranen, dat op parool zonder tegenstand te hebben geboden de wapens afgaf — afslachtte, is voor hem de eerste eigenlijke Sabbathdag. Vol verrukking vermeldt hij dan ook het feit, dat Mexico op de 1ste Juli van het vorig jaar deze dag tot officiele feestdag heeft verklaard en alle „democratische" mogendheden uitgenodigd dit voorbeeld te volgen. Als Emil Ludwig het dus in een of ander verband over „democratie" heeft, weet de katholiek alvast, welke nitgave ervan hij op het oog heeft.

De President van Paraguay is Jose Felix Estigarribia, vroeger minister in de Ver. Staten, en die bekend is om zijn grote moed in de Chaco-oorlog.

President Lebrun drukt de hand van de beroemde filmster Danielle Darrieux, gedurende een liefdadigheisfeest.

Op de laatste bladzijde van „De Nieuwe Heilige Alliantie" roept hij pathetisch uit: „Honderdvijftig jaar lang is de bestorming der Bastille het zinnebeeld van de vrijheid geweest; boven op de zuil zweeft thans het bronzen beeld der godin. En moeten wij ons dan voor een paar volkstribunen laten voorpraten, dat de idealen van de Grote Revolutie tot oud roest geworden zijn?"

Met die volkstribunen worden de heren Hitler en Mussolini bedoeld — natuurlijk kamerlid Stalin weer niet; die is een „democraat!" Cohen vervolgt:

Wanneer geen schoolkind meer de namen der huidige dictatoren kennen zal — niet duidelijk is of Vadertje Stalin ditmaal al of niet meegeteld is en geen gedenkteken hun herinnering levendig zal houden, **dan zal Voltaire altijd nog op de Seine-kade en Rousseau op het Rhône-eiland XXX zitten peinzen.** En de verst verwijderde herder in de pampa's zal van de vrijheidslegende van Goethe en Beethoven nog een zweem bespeuren."

Het lijkt ietwat te veel gevraagd van een katholiek om dezelfde verwachtingen te koesteren. Meer in zijn lijn valt de veronderstelling, dat de Voorzienigheid op het ogenblik de heren Mussolini, Hitler en Stalin bezigt als evenzovele bijlen, waarmee Zij al het wilde gewas der Franse revolutie omhakt om weer ruimte te krijgen voor een plantsoen harer planting. Waarna Zij die bijlen terzijde zal werpen, zo Zij niet alreeds vroeger aan hen het woord vervuld heeft: „Zal wel de bijl zich verheffen tegen de hand, die er mee hakt?"

Mijnheer Cohen begrijpt dat zo niet en kan het zelfs niet begrijpen. Maar een kerstening der samenleving als zodanig is ook na het verdwijnen van diverse volkstribunen en dictators volkomen onmogelijk, zolang Voltaire of Rousseau nog op hun zetels zitten te peinzen — tenzij dan in een of ander museum, waar dan eventueel ook de mummie van hun volgeling Lenin kan worden opgeborgen. Toch begrijpt Cohen wel iets van de geestelijke verwantschap tussen Lenin en de beide Fransen, want anders zou hij niet schrijven: „Alleen de laatste rijken geloven nog in het gevaar van het bolsjewisme".

Als politiek einddoel dezer eeuw ziet Cohen „naar binnen het socialisme, naar buiten de Verenigde Staten van Europa". Wij krijgen dan vermoedelijk tevens een nieuwe taal, want „de vraag ,in welke taal de ene mens tot den andere spreekt is er één van de derde rang; in geen geval is ze een oorlog waard". De gehele wereldgeschiedenis leert wel precies het omgekeerde, maar dat belet Emil Ludwig Cohen niet deze onzin neer te schrijven en ze zelfs vermoedelijk zelf te geloven. Wat als kind der Franse revolutie trouwens zijn goed recht is. Onlangs heeft de minister van Buitenlandse Zaken van Roemenië, blijkbaar van hetzelfde geestelijke hout gesneden, als zijn beweerd, dat men zich haasten moest een algemene Europese taal te maken, daar van de huidige — bedoeld is vermoedelijk het Esperanto — noch de werkwoorden, noch de syntax voldeden. De Heilige Kerk met haar ontzaggelijke mensenkennis en levenswijsheid veroorlooft zich echter er een andere mening op na te houden. Zij meent, dat het van buitengewoon belang is in welke taal de ene mens tot den andere spreekt en heeft altijd en overal, binnen en buiten haar kerkgebouwen, op de bres gestaan voor „de taal van het hart". Al heeft zij natuurlijk geen enkel bezwaar tegen het Esperanto als hulptaal.

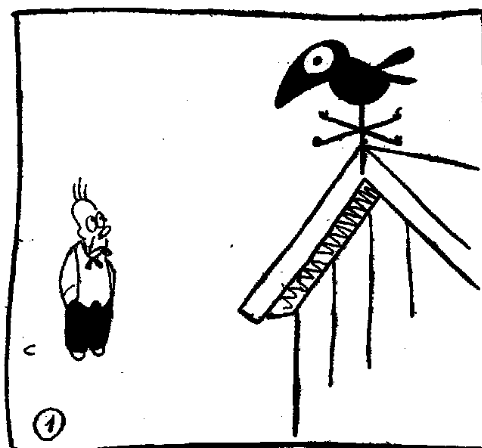
Schitterend Vuurwerk.

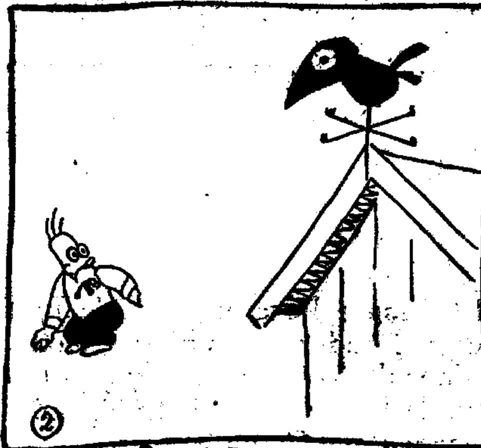
„De Nieuwe Heilige Alliantie" is voor kort in de Nederlandse vertaling van dr. H. Brugmans en drs. E. C. M. Brugmans-Kan door de N.V. Eigen Volk, Haarlem, uitgegeven. Zonder enig commentaar.

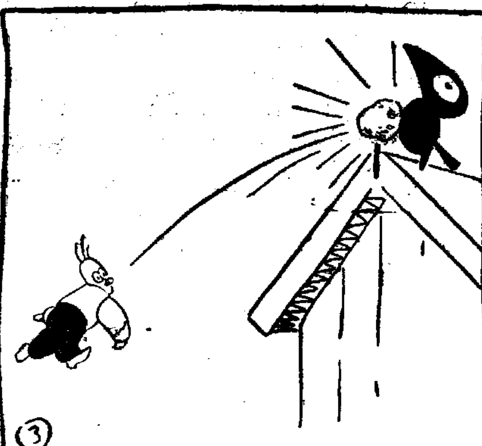
Op een heel warme Curaçaose middag moet het lezen van dit boekje voor den man, die deze middag slapeloos en in ledigheid gaat doorbrengen, een genot zijn, Speciaal indien het hem „een sonderlinge vermaek" zou zijn de Duitsers eens te zien uitkleden totdat zij zelfs geen stuk van een hemd meer op hun rug hebben. Zo kan alleen een Semietische Duitser de Arische Duitsers onder handen nemen. Men gunne Emil Ludwig deze wraak en geniete van het schitterend vuurwerk, dat zijn boekje ongetwijfeld op tal van plaatsen biedt. Maar als katholiek betrachte men de voorzichtigheid en houde den schrijver goed in de gaten.

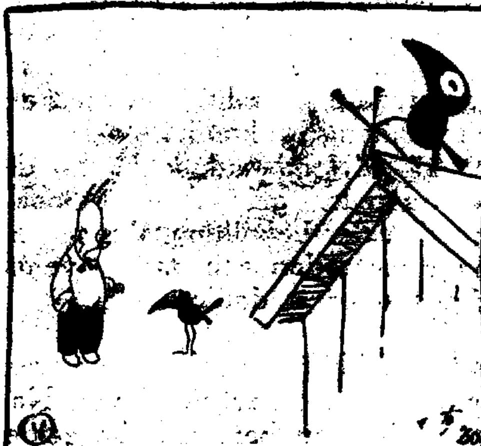
Direct op bladzijde is ak is het zaak zijn geheugen te gebruiken. Daar staat: „Het laatste van dit werkje werd geschreven op 3 Juli 1938: op het ogenblik, dat Spanje eindelijk wraak dreigt te nemen op de moordenaars van zijn vrouwen en kinderen". Met die moordenaars worden niet de Rode Spaniolen bedoeld — die alleen maar een half millioen volmaakt onschuldige burgers van elke leeftijd, stand en sexe vermoord hebben — maar de Blauwe! Het Ebro-offensief schijnt de Roden dan net een kansje te geven!

Cohen vindt Lévy Blum, den man van het Volksfront, een prachtvent en een idealist! Maar in de Oostenrijkers keurt hij het ten zeerste af, dat er niet eens een honderd Oostenrijkse officieren gevonden zijn, die zich op de Ballplatz doodgevochten hebben tegen de binnendringende Reichs-Deutschen. Niemand make zich er echter ongerust over, dat E. L. Cohen straks een geweer zal grijpen om in de gelederen van enig bataljon der door hem gepredikte Nieuwe Heilige Alliantie voor de idealen der Franse revolutie te gaan strijden. Hij herinnert zich ongetwijfeld al te goed, dat de muren van Jericho niet bezweken voor de stormbokken, maar bij het schallen van door de zonen Aaron's gestoken priesterlijke bazuinen. Dus beperkt hij zich de bazuin te steken tegen twee der dictatoriale burchten, die hem een gruwel zijn. Dat zijn zij den katholiek ook, maar deze wenst daarom nog niet den heer Cohen en de zijnen daar te zien binnentrekken om daarna een dankoffer op te dragen aan de schimmen van Voltaire en Rousseau. Die heeft andere verwachtingen van de toekomst!

ADAMSON MET ZIJN VIJAND.

SPORT - RUBRIEK

Officiële Mededelingen van „De Curaçaose Voetbalbond".

WEDSTRIJD UITSLAGEN.

J. Holland 1 — Scherph. 1	3—2.
R.C.C. 1 — Hercules 1	3—0.
S.U.B.T. 2 — Volharding 2	(niet doorgegaan).
M.S.V. — J. Curaçao	1—3.
Arsenal — Atlantico	(niet doorgegaan).
S.U.B.T. (Jun) — Tropials	,3—0.

STAND VAN DE COMPETITIE 1939

A-KLASSE	gesp.	gew.	gel.	verl.	doelpunten voor	doelpunten tegen	punten	gem.
Jong Holland 1	4	4	0	0	16	3	8	2.—
S.U.B.T. 1	3	3	0	0	14	2	6	2.—
Atletico 1	2	2	0	0	8	1	6	2.—
Feyenoord 1	1	1	0	0	3	2	2	2.—
Scherpenheuvel 1	4	2	0	2	13	8	4	1.—
R.C.C. 1	2	1	0	1	4	2	2	1.—
Asiento 1	4	1	1	2	4	12	3	0.75
Volharding 1	3	1	0	2	6	5	2	0.66
Hollandia 1	3	0	1	2	0	8	1	0.33
Transvaal 1	3	0	0	3	3	13	0	0.—
Hercules 1	3	0	0	3	0	15	0	0.—

RES.A-KLASSE	gesp.	gew.	gel.	verl.	doelpunten voor	doelpunten tegen	punten	gem.
SU.B.T. 2	3	3	0	0	16	0	6	2.—
Jong Holland 2	3	3	0	0	12	1	6	2.—
Scherpenheuvel 2	1	1	0	0	2	1	2	2.—
Asiento 2	1	1	0	0	1	0	2	2.—
R.C.C. 2	2	1	0	1	3	3	2	1.—
Transvaal 2	2	0	0	2	2	4	0	0.—
Hercules 2	1	0	0	1	0	3	0	0.—
Volharding 2	1	0	0	1	0	4	0	0.—
Atletico 2	2	0	0	2	0	6	0	0.—
Feyenoord 2	1	0	0	1	0	14	0	0.—

B-KLASSE	gesp.	gew.	gel.	verl.	doelpunten voor	doelpunten tegen	punten	gem.
Jong Curaçao	3	3	0	0	6	1	6	2.—
Sparta	2	2	0	0	3	0	4	2.—
Hilversum	2	1	0	1	6	3	2	1.—
Arsenal	2	1	0	1	3	3	2	1.—
M.S.V.	1	0	0	1	1	3	0	0.—
D.C.C.	1	0	0	1	0	1	0	0.—
Willemstad	1	0	0	1	0	2	0	0.—
Atlantico	2	0	0	2	0	6	0	0.—

JUNIOR-KLASSE	gesp.	gew.	gel.	verl.	doelpunten voor	doelpunten tegen	punten	gem.
S.U.T.B.	1	1	0	0	3	0	2	2.—
Tropials	1	0	0	1	0	3	0	0.—

ELFTALOPGAVEN OVER DE MAAND JULI 1939

ARSENAL Ongewijzigd.
ASIENTO 1
ASIENTO 2 [illegible]
ATLANTICO
ATLETICO 1 Ongewijzigd.
ATLETICO 2 Ogewijzigd.

D. C. C. J. de Windt, C. Back, P. Leano, I. Bak, O. Martel, A. Sillie, J. Sillie, A. Sillie, E. Pietersz, E. Pietersz, J. Lourencio.

FEYENOORD 1
FEYENOORD 2
HERCULES 1 Ongewijzigd.

HERCULES 2 E. Nepomuceno, M. Meulens, J. Haseth, F. Lasten, J. Ilario, S. Crispo, J. Giribaldi, O. Willems, P. Faneyten, J. Regales, V. Troeman.

HILVERSUM Ongewijzigd.

HOLANDIA 1 A. v. Rij, A v/d Schoor, L. Vogel, T. Koppelaar, E Garrett, C. v. Buuren, G. Gortmaker, A. Voets, G. J. Wijers, J. v. Loon, G. Mensing.

HOLANDIA 2 P. A. Blom, T. de Jager,, H. de Graaf, T. Goedendorp, J. C. Gast,, J. Ph. C. v. Mechelen, P. Rijsdijk, P. de Pagter, P. Suikerbuik, A. Beuk, C. Kraayenveld.

J. CURAÇAO E. Merkies, M. Lourens, E. de Lannoy, A. Janga, E Josefa, I Willems, A. Pietersz, E. Casiano, V. V. Winklaar, E de Windt, C. Willems.

J.HOLLAND 1 V. Senior, M. Pardo, M. v/d Gen, H. Royer, A. Sintjago, E. Leonora, R. Maduro, J. Ramirez, G. Pardo, J. Leonora, H. Leers.

J. HOLLAND 2 M. Pinedo, A. Chacuto, O Troeman, W. Leers, E Calmes, A. Granville, O. Zalm, S. Boekhoudt,J. Brion, P. Koos, J. Scorrea.

M. S. V. G. Koster, L. Groen, P. v/d Meyden, W. C. Oostdijk, F. M. Kuipers, E. Iperenburg, H. A. Claasen, R. v. Gijsel, A. F. Keet, J. M. Hombergen, G. J. Hilt.

SCHERPENHEUVEL 1 Th. Newton, E Rosina, J. P. Coffie, O Hoelen, A. Thode, B. Isenia, J. Paula, J. Nahr, R. Rosina, E. Nahr, D. Conception.

SCHERPENHEUVEL 2 Z. Mingueli, P. Martha, E. Maduro, O, Rock, A. Rosina, S. Gomez, H. Kelie, E Rosalina, F. Fingal, S. G. d. c. Gomez, G. Gerao.

SPARTA M. Damasco, A. Martina, E. E. de Lannoy, Willems, P. E. Martis, R. Scorrea, C. M. Lira, C. Laurens, M. de Lima, E. J. Virginia, H. B. Batot.

S.U.B.T. 1 C. W. Grovell, L. Jandroep, A. J. Maduro, M. de Castro, H. T. Bakhuis, E. F. Doran, J. Pietersz, E. Quirindongo, C. Bosch, V. Evertsz, E. Ruiz.

S.U.B.T. 2 Ch. Salcedo, E. A Lodewijk,, P. Ilario, V. Abad, J. C. J Jacob Ch. Reyes, E. de Castro, M. Cassimir, F. Hernandez, J. Cecilia, R. Nahr.

TRANSVAAL 1 Ongewijzigd.
TRANSVAAL 2 Ongeweizigd.
VOLCANIA Ongeweizigd.
R. C. C. 1
R. C. C. 2

VOLHARDING 1 A. Meerens, A. Virginia, M. Virginia, M. Henriquez, J. de Windt, L. B. Isidora, D. v. Ecks, M. Foendador, S. Scharbaai, J. Rojer, A. de Castro, E Rondijk.

VOLHARDNG 2 R. Trinidad, P. Tromp, J. Selacio, F. Hellmund, M. Vidal, A. Boelijn, J. Maduro, J. Marquez, G. Francio, M. Laurens, V. Schoop.

WILLEMSTAD P. Aegenendt, L. Zonriuter, W. Bennekom, A. Kockx, P. Opschoor, N. de Bruyn, W. Broekhuysen, W. Lablans, H. Clemens, J. Kraayeveld, A Kusters.

INSCHRIJVINGEN:
M. S. V. E. v. Sonsbeek, M. v. Balsfoort.
TRANSVAAL. L. Lieuw Sioe, H. Lo Ning Hing, E. v/d Geld, J. Heerenveen.
VOLCANIA. J. Romero, P. Chirino.
WILLEMSTAD. J. Kraayenveld, B. F. Kemper, B. Prins.
VOLHARDING. P. Tromp.

AFSCHRIJVINNGEN:
ARSENAL. C. E. Helm.
VOLHARDING. F. Wanga.

Het Bestuur van de V. V. VOLHARDING is thans alsvolgt samengesteld:

Voorzitter:	G. de Windt
Oon-Voorzitter:	G. Labast
1e Secretaris:	L. B. Isidora (St. Helena 37)
2e „	M. Vos
1e Penningm.	B. L. Isidora
2e „	A. Martinus
Commissarissen:	M. Laurens
	J. Labast

De vereenigingen ASIENTO, ATLANTICO, FEcENOORD, R. C. C. is een boete van f. 2.50 opgelegd, ingevolge Art 8 lid 5 R. C. W.

HET BESTUUR.

Neem nooit een beslissing in een gewichtige zaak als ge droefgeestig gestemd zijt.

Juist die mensen, die zich uitsloven om schandberichtjes over iemand te vertellen, zwijgen gewoonlijk als een graf over het goede dat iemand doet.

Nooit hoort men wijzen, zich zelven prijzen.

„Doet alleen wel, maar vooral aan de huisgenoten des geloofs"!

Van die opdracht mogen we noch het eerste noch het tweede gedeelte in enig opzicht verwaarlozen.

Een ruw gedrag, een stuurs gezicht,
Al bogen ze op talent of geld,
Al zijn ze ook van de deugd verzeld
Zij vinden deur en harte dicht.